

Toelichting IenW

Gelijktijdig met het verschijnen van de Rijksbegroting publiceert het CBS dit jaar een afzonderlijk document met factsheets over brede welvaart. De factsheets per departement zijn op de website van het CBS gepubliceerd. Het betreft een nog in ontwikkeling zijnde set met indicatoren vanuit een zo veel mogelijk samenhangend economisch, ecologisch en sociaal-maatschappelijk perspectief. Hiermee wordt invulling gegeven aan de motie-Hammelburg c.s. (Kamerstukken II 2021–2022, 35 925, nr. 88) om bredewelvaartsindicatoren zichtbaar te maken op politieke verantwoordingsmomenten als analyse-instrumentarium.

Voor IenW dienen de factsheets als doel het beter integraal mee nemen van SDG doelstellingen en brede welvaartsthema's in het beleid en uitvoering. In de factsheets van het CBS is op het terrein van IenW - naast gunstige trends bij voertuigemissies door personenvoertuigen van CO₂ en fijnstof - gewezen op ervaren problemen op de terreinen van water, luchtvaart, en geluid. Het ministerie is bezig om de scores op die terreinen te verbeteren. Wel is het belangrijk om te benadrukken dat het hier gaat over de effecten van beleid op de lange termijn, wat een complex proces is. IenW kijkt ook naar de effecten voor generaties (later), regio's en andere landen (hier en elders). De rapportage van het CBS is een stap op de goede weg, aanvullingen en verfijningen zijn echter nog nodig. IenW kijkt uit naar de uitwerkingen van de komende jaren. Dit vergt samenwerking met vele betrokkenen.

Hieronder wordt een inzichtelijke koppeling gemaakt tussen de beleidsterreinen van IenW en de SDG's per begrotingsartikel.

[3.1 Artikel 11 Integraal Waterbeleid](#)

- Het samen met anderen zorgen voor de bescherming van Nederland tegen hoogwater, een verantwoord (mede-)gebruik en ruimtelijke ordening van de zee en sturen op een duurzaam en veilig gebruik van het water-bodemsysteem dat bestand is tegen wateroverlast en droogte en blijvend kan voorzien in de juiste hoeveelheid water, van de juiste kwaliteit, op de juiste plaats. (SDG 6, SDG 13, SDG 14, SDG 15 en SDG 17)
- Doel is het sluiten van bindende maatwerkafspraken met grote industriële bedrijven om hun CO₂-uitstoot en negatieve effecten op de leefomgeving te verminderen. (SDG 9)
- Richting en invulling geven aan klimaatadaptatie door de (internationale) klimaatopgave te vertalen naar uitvoerbaar en toekomstbestendig beleid als sturend fundament voor de inrichting van de fysieke leefomgeving en zo bij te dragen aan een veilig leefbaar en bereikbaar Nederland. (SDG 11, SDG 13, SDG 14 en SDG 15)

[3.2 Artikel 13 Bodem en Ondergrond](#)

- Vitale bodems zijn essentieel om klimaatneutraliteit te bereiken en weerbaarder te worden tegenklimaatverandering, om een schone en circulaire economie te ontwikkelen, het biodiversiteitsverlies om te buigen, de menselijke gezondheid te beschermen, woestijnvorming te stoppen en bodemdegradatie te keren binnen Europa. De komende jaren zal gewerkt worden aan de uitwerking van deze richtlijn. (SDG 3 en SDG 17)
- Beleid gericht op het tot stand brengen van een betrouwbare en betaalbare drink- en afvalwatervoorziening in Caribisch Nederland. (SDG 6)

- Relatie met maatschappelijke opgaven als energietransitie en klimaatadaptatie en vanuit de bredere samenhang met de structurerende keuzes van Water en Bodem Sturend in vertaling naar uitvoerbaar en toekomstbestendig beleid. (SDG 13)
- Een duurzaam en veilig beheer en gebruik van het water/bodemsysteem met als doel richting en invulling te geven aan vraagstukken op het gebied van bodemkwaliteit, drinkwatervoorziening, grondwater, bodemdaling, duurzaam bodembeheer. (SDG 15)

[3.3 Artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid](#)

- We zetten in op verbetering van de efficiency, verandering naar duurzame modaliteit en duurzame transportmiddelen door over te stappen naar zero-emissie voertuigen en inzet van hernieuwbare energiedragers zoals biobrandstoffen (SDG 7)
- Het ministerie van IenW streeft ernaar om weggebruikers zo veilig, betrouwbaar en duurzaam mogelijk van A naar B te laten reizen (SDG 9)
- Samenwerking richt zich op innovatieve oplossingen voor de veelheid aan duurzaamheidsopgaven in onze steden (SDG 11)
- Het duurzame mobiliteitsbeleid is gebaseerd op vijf pijlers: Actieve mobiliteit, Vergroenen reisgedrag, Elektrische personenauto's, Verduurzaming logistiek, Hernieuwbare brandstoffen (SDG 13)
- Het beleid samenhangend met de duurzame mobiliteitssector is onderdeel van het nationale klimaatbeleid (SDG 17)

[3.4 Artikel 16 Openbaar Vervoer en Spoor](#)

- Om ervoor te zorgen dat reizigers veilig, betrouwbaar en betaalbaar kunnen reizen van A naar B, en het spoor ook voor verladers van goederen een aantrekkelijke vervoersoptie te laten zijn, beheert en stuurt IenW de benutting van de hoofdspoorweginfrastructuur (SDG 9, 11)
- IenW stelt decentrale overheden in staat het Openbaar Vervoer buiten de hoofdspoorweginfrastructuur hiertoe te ontwikkelen, te beheren en te benutten (SDG 17)

[3.5 Artikel 17 Luchtvaart](#)

- In de omgeving van luchthavens is het borgen van de kwaliteit van de leefomgeving belangrijk voor de gezondheid en leefkwaliteit van mensen en natuur (SDG 3)
- Het doel is om eind 2023 een mondiaal kwantificeerbaar doel voor duurzame luchtvaartbrandstoffen vast te stellen. 2024 zal in het teken staan van het nemen van maatregelen om hier invulling aan te geven (SDG 7)
- Kwaliteit van luchthavens en omgeving bepaalt mede de keuze voor een vestigingsplaats van internationale ondernemingen. Daarom is die kwaliteit belangrijk voor ons welzijn en onze welvaart (SDG 8)
- IenW werkt aan een veilige en duurzame luchtvaart die Nederland goed verbindt met de rest van de wereld en waarbij de kwaliteit van de leefomgeving rond de luchthavens wordt gewaarborgd (SDG 9)

- De luchtvaart staat wereldwijd voor de uitdaging om de toenemende uitstoot van broeikasgassen om te buigen in een afname om daarmee bij te dragen aan de klimaatdoelstelling van het Parijsakkoord (SDG 13)
- Nederland draagt bij aan de Europese strategie voor kennis en innovatie, met doorlopende inzet op optimale vormgeving en benutting van EU-subsidies voor verduurzaming van de luchtvaart, onder andere via de Horizon Europe werkgroep (SDG 17)

[3.6 Artikel 18 Scheepvaart en Havens](#)

- Vormgeving en formulering van beleid voor een betere instroom in het nautisch onderwijs en positionering in de arbeidsmarkt (SDG 4)
- Nederland heeft zich op basis van nationale en internationale afspraken gecommitteerd aan een klimaat neutrale zeevaart en binnenvaart in 2050 (SDG 7)
- Het realiseren van een efficiënt, veilig en duurzaam goederenvervoersysteem, waarbinnen de internationale concurrentiekracht van de mainport en van de Nederlandse maritieme sector wordt versterkt (SDG 9)
- Nederland heeft zich op basis van nationale en internationale afspraken gecommitteerd aan een klimaat neutrale zeevaart en binnenvaart in 2050 (SDG 17)

[3.7 Artikel 19 Internationaal Beleid](#)

- Internationaal samenwerken om klimaatweerbaarheid, circulaire economie en slimme en duurzame mobiliteit te realiseren (SDG 17, 13, 12, 9)
- Uitdagingen op het gebied van het verkleinen van de voetafdruk en de impact van Nederlands beleid op het behalen van de duurzaamheidsdoelstellingen in andere landen (SDG12). Belang van het nieuwe nationale programma circulaire economie 2023-2030.

[3.8 Artikel 20 Lucht en Geluid](#)

- Het bevorderen van een solide en gezonde leefomgeving door de luchtkwaliteit te verbeteren en door geluidhinder te voorkomen of te beperken (SDG 3)
- Kabinet en medeoverheden werken aan maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren en de gezondheidswinst te realiseren. Het betreft onder andere maatregelen gericht op emissiereductie in de sectoren wegverkeer en mobiele werktuigen, binnenvaart en havens, industrie, houtstook en landbouw (SDG 9)
- De sanering langs gemeentelijke en provinciale wegen wordt uitgevoerd door gemeenten en provincies onder het regime van de Wet geluidhinder. De sanering langs de Rijksinfrastructuur wordt door (SDG 16)
- Het Schone Lucht Akkoord heeft als doel om in 2030 minimaal 50% gezondheidswinst te realiseren ten opzichte van 2016. Daarom werkt het kabinet samen met decentrale overheden aan maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren (SDG 17)

[3.9 Artikel 21 Duurzaamheid](#)

- Geld beschikbaar voor het continueren van circulaire innovaties en de inzet gericht op circulair gedrag, en circulariteit in onderwijs en arbeidsmarkt, om zo de circulaire transitie verder te ondersteunen (SDG 4)
- Het circulair ontwerp en de repareerbaarheid van producten beïnvloeden de levensduur ervan. In 2030 moet circulair ontwerpen de gangbare praktijk zijn voor de industrie in Nederland (SDG 9)
- 2024 is een belangrijk jaar voor het realiseren van de recyclingdoelstelling uit de Kaderrichtlijn afvalstoffen. Deze richtlijn stelt dat per 2025 55% van het stedelijk afval gerecycled moet zijn (SDG 11)
- Het bereiken van een circulaire economie in 2050. In een circulaire economie wordt de waarde van grondstoffen, materialen en producten zo lang mogelijk behouden, waardoor er in 2050 bijna geen afval meer is (SDG 12)
- Er wordt verkend hoe gestuurd kan worden op internationale grondstoffenketen en hoe dit verdere invulling kan krijgen binnen het klimaatbeleid (SDG 13)

[3.10 Artikel 22 Omgevingsveiligheid en Milieurisico's](#)

- Het realiseren van een schone, gezonde en veilige leefomgeving, die door de inwoners van Nederland ook als zodanig wordt ervaren (SDG 3)
- Verkennen van de omgevingsveiligheidsaspecten van de energietransitie (SDG 7)
- Er wordt gewerkt aan het uitwerken en implementeren van de acties tot de verdere versterking van het VTH-stelsel en het tegengaan van milieucriminaliteit (SDG 16)

[3.11 Artikel 23 Meteorologie, Seismologie en Aardobservatie](#)

- Het KNMI adviseert en waarschuwt de samenleving om risico's op het gebied van weer, klimaat en seismologie terug te dringen en schade en letsel te beperken (SDG 3)

[3.12 Artikel 24 Inspectie Leefomgeving en Transport](#)

- De Inspectie Leefomgeving en Transport werkt aan veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid in transport, infrastructuur, milieu en wonen (SDG 16)

[3.13 Artikel 25 Brede Doeluitkering](#)

- Het realiseren van maatwerkoplossingen voor verkeers- en vervoersvraagstukken in de Vervoerregio Amsterdam en het samenwerkingsverband van gemeenten in de zuidelijke Randstad, de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (SDG 11)

[3.14 Artikel 26 Bijdrage Investeringsfondsen](#)

- Mobiliteitsfonds, Deltafonds (SDG 9)

